

наша слова

Не пакідайце ж мовы нашай беларускай, каб не ўмёрлі!
ФРАНЦІШАК БАГУШЭВІЧ

Газета выходзіць з сакавіка 1990 года

№ 10 (953) 10 САКАВІКА 2010 г.

“Белмоўныя дзецы”

У асяроддзі нацыянальна арыентаваных, так званих “свядомых” бацькоў з’явіўся і замацоўваеца тэрмін “белмоўныя дзецы”. За рэдкасцю такай з’явы на Беларусі бацькі, што гадуюць дзетак беларускамоўнымі, гуртуючы, аб’ядноўваючы свой творчы патэнцыял дзеля стварэння беларускамоўнага атачэння сваім дзециям. Так жыве беларуская дыяспара на Беларусі.

Але мінулі часы, калі зацягты ідеалісты прасоўвалі ў масы ідзю аднамантнай беларусізай ўсіх 10 млн беларусаў. Відавочна і тое, што дзяржаву з большага задавальнення існаванне беларускай дыяспары на Беларусі ў сённяшнім выглядзе – пара беларускіх садочак, дзесятак школак і па 2-3 групы нават не ў кожным з ВНУ. Маўляў, які попыт, такая і прапанова.

Як жа стварыць такі попыт на беларуское, які змяніў бы стаўленне і грамадства, і дзяржавы да нацыянальных каштоўнасцяў, у тым ліку да мовы?

Напачатку выкараніць у сабе імкненне адмяжоўваца на прасторы “свайг разрезервай”. Слушна робяць тыя, хто прысягае на беларускія дзіцячыя святы дзеци і бацькоў, малазнёмы з нацыянальнымі традыцыямі. Супольнае свята – лепшая глеба да знікнення настярожанаці, з якой стаўца зараз да “беларусаў свядомых” беларусы звычайні. Такі становічы пасыл – мы такі ж, як вы, далучайцеся да нас, бо мы цікавы і карысныя вам, а вы – нам – пакідае след надога, будзіць цікавы настярожанаць да сваіх каранёў, будзіць генетычную памяць, заклікае быць лепшым – адкрытым, смелым, адказным за будучы-

ню сваіх дзеци і будучыню краіны.

Менавіта з гэтага сыходзілі арганізаторы дзіцячага свята, што адбылося 21 лютага ў адным з менскіх кафэ з нагоды Міжнароднага дня роднай мовы. Дзецы дашкольнага ды малодшага школьнага ўзросту запрасілі разам з бацькамі павесяліцца і адпачыць. Вось што чакала гасцей свята.

Пасля кароткага ўступнага слова ініцыятаркі мера-прыемства Людмілы Ліцвінай святочную праграму адкрыў юны Адас, які пад акампанемент маци, Таццяны Матафонавай-Грыневіч, праспяваву некалькі дзіцячых песен.

І тут жа некаторыя таты і мamy нечакана для саміх сябе сталі артыстамі і паказалі ўсім добра знаёмую казку “Рэлка”. Але, паколькі артыстам паставілі ўмову – не перамоўляцца, - то і дружнай працы ў іх не атрымалася. Дзед і Бабка не знайшлі памочніка, і Рэлка (ролю якой бліскуча выканала самы вялікі тата) дасталася шустрай Мышцы. Дзеци не разгубіліся, і паказалі бацькам, як трэба выцягваць Рэлку. А паразумеца ім дапамагла родная мова! І ўсе малыя артысты атрымалі падарункі.

Таццяна Матафонава-Грыневіч таксама праспявала

некалькі песен, сярод якіх і вядомую “Спадчыну” на верш Янкі Купалы, і цудоўна гравала на скрыпцы. Зміцер Сідаровіч прадставіў дуду – традыцыйны беларускі музичны інструмент, што знаходзіцца ў свяцтве з шатландскай вальнікай. Дапоўніў ансамбль акардэніст Аляксей Крукоскі.

Дзеци нядоўга заставаліся гледачамі – самі чыталі вершы, спявалі, а ўзнагародай артыстам стала кніжкі беларускіх казак і шчырыя аплодысменты.

Адас і Таццяна навучылі ўсіх ахвотных вясёлай гульні “Явар”, а Зміцер адклалі на хвілінку ўбок дуду і разам з Людмілай Ліцвінай паказалі вясёлы танец.

Запомнілася гасцямі і паўметровая лялька – літара Ў, якая ажыла ў руках шасцігадовага Міціслава Церашкова і весела віталася з новымі сябрамі.

Песні, вершы, гульні, скокі і вяселле не пакінулі абыякавыі не толькі дзетак, якія з калыскі чуюць беларускую мову, але і тых, чые бацькі гавораць пераважна па-расейску, бо мова свята зразумелая ўсім.

Алена ЦЕРАШКОВА,
суарганізаторка свята.

ЗАПРАШАЕМ

прыняць удзел

у III Агульнанаціональнай дыктоўцы, якая адбудзеца 15 сакавіка,
пачатак а 18 гадзіне!

Месца правядзення: сядзіба ТБМ (г. Менск, вул. Румянцева, 13).
Уваход вольны!

ISSN 2073-7033

ГА “Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны” арганізуе **бесплатныя падрыхтоўчыя заняткі па беларускай мове і гісторыі** для школьнікаў 7-х – 9-х класаў. Заняткі праводзяцца вядомыя педагогі, кандыдаты навук, выдатнікі адукацыі Беларусі.

Арганізацыйны сход **17.03.2010 г. (серада)** у памяшканні ТБМ (Мінск, вул. Румянцева, 13, каля ст. метро “Плошча Перамогі”). Вучні 7-х – 8-х класаў збіраюцца ў 16.30., вучні 9-х класаў – у 17.15. Даведкі праз тэл.: 284-85-11.

100 гадоў з дня нараджэння Пятра Конюха

Беларус Пётр КОНЮХ – чалавек незвычайнага лёсу. Адораны ад прыроды прыгожымі голасам, ён здолеў атрымаць бліскучую адукацию ў Рымскай акадэміі мастацтваў, на працягу многіх гадоў славіў у свеце Беларусь і беларускую песню.

Будучы спявак нарадзіўся 8 сакавіка 1910 года ў шматдзетнай сялянскай сям’і. Першапачатковую адукацию атрымаў у беларускім мястечку Турэц былога Наваградзкага павету (сягоння Карэліцкі раён Гарадзенскай вобласці). Потым паступіў у Кашалёўскую сельскагаспадарчую школу, але праз некаторы час змушана пакінуў яе. Да прызыву ў войска жыў у Турцы, дапамагаў бацьку па гаспадары.

Надзелены ад прыроды незвычайнім талентам, Пётр Конюх з канцэртамі хору, арганізаванага ў Турцы, пабываў у Наваградку, Стоўбцах, іншых навакольных мясцовасцях. Умееў не толькі співаць, але і граць на кларнэце, мандаліне, гітары.

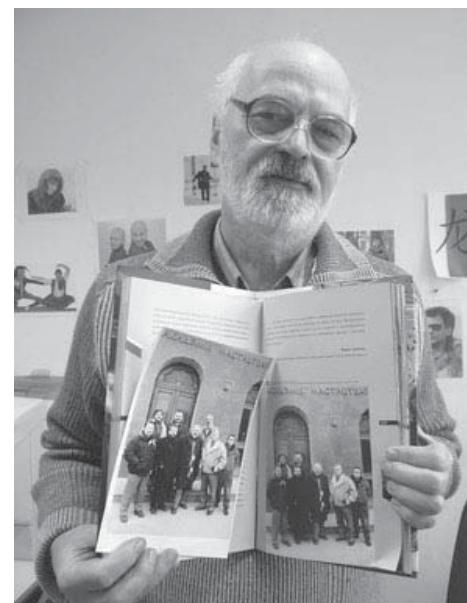
Цяжкія матрыяльныя ўмовы не дазволілі здольнаму юнаку атрымаць музичную адукацию на радзіме. Скончыўшы ў 1938 годзе адмысловыя курсы ў Вільні, ён перад вайной працаўваў экспертом па закупцы лінн ў Баранавічах. Акалічнасці на доўгія гады разлучылі яго з сям’ёй. У ваенныя гады капрал Пётр Конюх у складзе 9-га палка артылерыі 2-га Польскага корпуса генерала Андэрса прыняў удзел у бітве з фашыстамі пад Монтэ-Касіна, атрымаў ў ўздел у ёй Памятны Крыж, пазней у ганараваны “Зоркай Італіі”. У Рыме Пятра запрасілі на вучобу ў Рымскую акадэмію мастацтваў. Співаў

у операх “Фаўст”, “Барыс Гадуноў”, “Дон Карлас” і іншых. У 1954 годзе адправіўся ў турнэ па Еўропе, прычым заўсёды ўключаў у свой рэпертуар беларускія песні.

Увесені 1956-га Конюх пераехаў у ЗША. У снежні таго ж года даў канцэрт у адным з залаў “Карнегі-хола”. У 1958 годзе адправіўся ў турнэ па Еўропе, прычым заўсёды ўключаў у свой рэпертуар беларускія песні.

Памёр 14 ліпеня 1994 года ў гарадку Святой Кацярыны на 85-м годзе жыцця. Пахаваны ў ЗША на беларускіх могілках у Іст-Брансвіку (штат Нью-Джэрсі), дзе яшчэ пры жыцці паспей набыць участак.

АЛЯКСЕЮ МАРАЧКІНУ - 70

Палессе, у вёску Рубель Столінскага раёна. У войску служыў пад Барысавам, у знакамітых Пячах. Арганізаваў для афіцэрскіх дзеци студыю выяўленчага мастацтва. Дарэчы, сярод іх быў руды хлопчык Мікола Ісаёнак — сёння гэта вядомае прозвішча ў беларускім мастацтве. Пасля войска працаўваў два гады настаўнікам у СШ № 4 у Жодзіне і паступіў у Беларускі дзяржаўны тэатральна-мастацкі інстытут.

Па вялікаму рахунку, Аляксей Марачкін лічыць сябе прадстаўніком незападаванага пакалення, бо ў яго маладосці трэба было маливаць толькі так, як загадала КПСС. А ён ніколі не працаўваў «на заказ». Не маливаў ні Леніна, ні Маркса з Энгельсам. На карцінах Марачкіна — іншыя героі: Францішак Скарына, Кірыла Тураўскі, Рагнеда, Ефрасіння Полацкая, Вітаўт Вялікі, Іван Луцкевіч, Цётка...

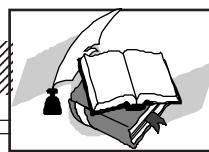
З 1990 года ў суполцы “Пагоні”.

У 2005 годзе Аляксей Марачкін абраў Старшынёй Рады Згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына», якім прабыў да лета мінулага года. Неаднаразова абраўся сябрам Сойму БНФ “Адраджэнні” і сойму Партыі БНФ, сябар рэспубліканскай Рады ТБМ многіх скліканняў.

Аляксей Марачкін. Алесь Мара. Мастак. Паэт. Грамадскі дзеяч. Асoba — ва ўсіх сваіх іпаставасцях. І ва ўсіх — выбітная. Адзін з найбольш заўажжых архітэктараў беларускага адраджэння хвальі 1990-х. Як у Хемінгуэя: кожны чалавек — мачярык. Тым больш такі, такога маштабу і таленту, як Аляксей Марачкін.

(Пра А. Марачкіна чытаіце на стр. 3.)

Хай прадзеца табе, няхай творыща!..

(Да 70-годдзя з дня нараджэння Аляксея Марачкіна)

Кожны раз, трапляючы на менскую прывакальнную плошчу, я з хвалівіннем гляжу на сталінскага пакрою аграмаднай дамы, якія называюць брамай у сталіцу. У адным з гэтых дамоў, на самым апошнім паверсе, чвэрць стагоддзя таму была майстэрня Аляксея Марачкіна. Не, не майстэрня, а студыя Духу, дзе ў маладосці я штудзіраваў праўдзівую навуку беларускасці. Менавіта тут я пазнаёміўся з Язэпам Драздовічам і Пётрам Сергіевічам, Міхасём Сеўруком і Янкам Пачопкам; менавіта тады перад маймі вачамі расхінуўся і назаўсёды паланіў душу дзвіносны луг народнага мастацтва. А створаныя Аляксесем нацюрмор-

адразу нас папярэдзіў:

— Пакажу толькі сёлетні ўзятак...

Прагляд пачаўся з нацюрмортаў.

У «Дзісенскай кераміцы» Уладзімір Андрэевіч адзначыў гарманічную сувязь паміж ганчарнымі вырабамі і драўлянай архітэктурай на заднім плане: «Без гэтага,

«Усё началося са звычайнага вясковага акна. У дзяцінстве я любіў узбіцца локцямі на падваконне і глядзець на старыя дрэвы, на воблакі на небе, на поле за хатай... Шмат цікавага можна ўбачыць за акном! Першыя малюнкі я зрабіў менавіта на шыбе. Пахукаю на шкло — яно запацеє і малюю пальцам, што

сказаў ён, — супаддзя не атрымалася б, бо матэрыяльная культура — адзін мацирык».

«Нациюрорт з ліхтатором» па словах Калесніка «шмат абы чым гаворыць, і ў першую чаргу пра спрадвечныя пошуки сутнасці жыцця».

Вялікае ўражанне на Уладзіміра Андрэевіча зрабілі маляваныя дываны Аляксея, асабліва дыван, прысвечаны Еўфрасінні Полацкай.

«Цудоўны твор! — не скупіўся на пахвалу берасцейскі госьць. — Як дакладна рытмічна ён арганізаваны, як гараша на ім багдановічайскія васілкі! І, заўважце, вочы ў Еўфрасінні — візантыйскія, а губы — нашы, беларускія, горасныя...»

«Вы правільна падметілі, — удзячна пагадзіўся Аляксей, — бо ў вачах — імкненне да вышэйшай духоўнасці, а ў вуснах — жывое жаноцкае пачуццё...»

У дыване, прысвечаным Скарину, Уладзімір Андрэевіч адзначыў: «Гэта лінія Адраджэння, а не часоў Рэфармацыі ці Класіцызму. Нават дзіўна, як вам удалося яе спалучыць з традыцыямі народнага мастацтва?»

Я слухаў гэтую развагі, занатоўваў у блакнот і радаваўся за ўдалы вечар. Уладзімір Андрэевіч нібыта памаладзеў, пачаў расказваць пра сваю апошнюю кнігу «Тварэнне легенды», дзе сабрана ўсё лепшае, што напісаў ён пра Скарину, Гусоўскую, Купалу, казачніка Рэдкага. І падсумаваў: «Гэта тое, хлопцы, да чаго я ішоў ўсё жыццё...»

1 сакавіка 2010 года. Не маеш ты, Аляксей, ні папяровых званняў, ні бліскучых лаўрэацкіх бляшак, ні іншых пустых бразготак, якімі цешацца аматары падачак і мітусні. Затое за спіной у цябе, дарагі дружка, даўно выраслі нязломныя крылы Грамадзяніна і Мастака. Ні за якія гроши іх не купіш: яны ёсьць або іх няма. Моцнага здароўя табе, паменш калдобін на жыццёвай дарозе. Як сказала ў адным з вершаў наша духоўная Маці, — «хай прадзеца табе, няхай творыца, янич скрыні не поўныя ў нас!»

Уладзімір Ягоўдзік.

14 снежня 1985 года. Распытаў сёння Аляксея, капітальному ім упершыню аббудзіўся Мастак. І напісаў з яго слоў наступнае:

* * *

1 кастрычніка 1985 года. На паседжанне пісьменніцкага прэзідіума з Бярэсця прыехаў Уладзімір Калеснік. Увечары, перакусіўшы на скончаную руку, сказаўся з Аляксесем, які праланаваў паглядзеца яго новыя палотны. Уладзімір Андрэевіч ахвотна згадзіўся, бо сам любіць пастаянна за эцюднікам. Аляксе-

Канцэптуальны падыход

Канцэпцыя дзяржпраграмы па развіціі культуры і мастацтва на 2011-2015 гады распрацоўваецца ў Беларусі па ініцыятыве Міністэрства культуры.

Як паведаміў журналистам 17 лютага ў Гомелі міністр культуры Павел Латушка, галоўная задача праграмы — звярнуць увагу на неахоаднасць далейшага сістэмнага развіція сферы культуры краіны. Па словам міністра, з боку краініцтва краіны адчываецца значная падтрымка развіція сферы культуры, аднак «гэтая дзейнасць, гэтыя высілкі павінны быць працягнутыя, ім трэба надаць дадатковы імпульс».

У рамках праграмы мяркуеца сістэмна падыход да проблемных момантаў у развіціі беларускай культуры, паглядзець у цэласнасці на развіціе прафесійнага мастацтва, у тым ліку кінамастацтва. Па меркаванні міністра, ёсьць неахоаднасць падумаць над эфектыўнасцю выкарыстання вызделеных дзяржаўных сродкаў, а таксама вызначыць, дзе трэба павялічыць фінансаванне. Як адзначыў міністр, патрабуеца «абуджэнне» творчай, прыватнай, грамадскай ініцыя-

тыў ў сферы культуры, у тым ліку для рэалізацыі практичнай дзейнасці, стварэння ўмоў для прыцягнення інвестыцый.

Для развіція краіны прынцыповым, па меркаванні міністра, з'яўляецца ўзнайденне Інстытута культуры Беларусі, праект якога разглядаецца ў міністэрстве. У якасці асноўных кірункаў яго дзейнасці П. Латушка называў наўку-культура-метадычнае забеспеччэнне сферы культуры краіны і распрацоўку адпаведнай метадычнай базы для ўсіх установаў культуры па розных відах мастацтва, а таксама падвышэнне кваліфікацыі працаўнікоў галіны. У сферу дзейнасці інстытута таксама павінны ўвайсці пасоўванне беларускай культуры, фармаванне іміджу краіны праз беларускую культуру за мяжой. «Гэтым займаецца большасць єўрапейскіх краін, Расійская Федэрацыя, Украіна, Літва. І гэтым мы абавязаныя заніца таксама», — падкрэсліў міністр.

Як адзін з прыярытэтных кірункаў праграмы міністр вылучыў разгляд пытанняў, звязаных з аховай гісторычнай спадчыны. Таксама ў гутарцы з карэспандэнтам БЕЛТА П. Латушка ад-

значыў, што Мінкультуры будзе вітаць пашырэнне беларускай мовы ва ўстановах культуры.

- Цяжка сабе ўяўіць сферу культуры без адной з дзяржаўных моў, якой з'яўляецца беларуская. Першым чынам мы будзем вітаць пашырэнне выкарыстання беларускай мовы ва ўстановах культуры краіны - як у адміністрацыйных установах, так і ў тэатрах, музеях, бібліятэках-пры правядзенні розных культурных мерапрыемстваў.

У той жа час, па меркаванні міністра, гэта павінен быць натуральны, спакойны і лагічны працэс, які б не шкодзіў успрыманню беларускай мовы і не ствараў праблем пры выкарыстанні рускай мовы. «Вельмі важна кожнаму з нас зразумець, што беларуская мова з'яўляеца складнікам нашай культуры, нашай гісторыка-культурнай спадчыны. Усё гэта прыйшло да нас ад наших предараў і бацькоў, і мы павінны захаваць і перадаць яго нашым дзецям. Абсалютна натуральным з'яўляецца адначасовая развіціць і беларускай культуры, і беларускай мовы».

“Беларусы і рынок”, №8, 22.02.2010 г.

Ахвяраванні на ТБМ

- Хаўкевіч Анатоль — 14000 р., г. Менск
- Шафаранка Мікалай — 18000 р., г. Менск
- Баціноўскі Алякс. — 20000 р., г. Менск
- Малаковіч Надзея — 10000 р., г. Менск
- Ражкоў Л.М. — 150000 р., г. Менск
- Гвара Віктар — 3000 р., г. Лельчицы
- Стралко В.В. — 10000 р., г. Менск
- Павідайка В.М. — 20000 р., г. Менск
- Максімчук Раман — 120000 р., г. Менск
- Шкуран А.Н. — 5000 р., г. Менск
- Цынгалёў Віталь — 10000 р., г. Жлобін
- Бекеш Віктар — 15000 р., г. Менск
- Снежка І.В. — 3000 р., г. Масты
- Якшэвіч В.Н. — 50000 р., г. Менск

Паведамленне

Грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скаріны" УНП 100129705

Мінскай гарадской дырэकцыя ААТ "Белінвестбанка" настава

Рахунак атрымальніка 3015212330014 Асабовы разумнік 764

(прозвічча, імя, імя па-баку, адрес)

Від плацяжку	Аквизіціўны на дэйнавіс.	Дата	Сума
ТБМ			

Пеня Разам

Плацельшчык

Грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скаріны" УНП 100129705

Мінскай гарадской дырэкцыя ААТ "Белінвестбанка" настава

Рахунак атрымальніка 3015212330014 Асабовы разумнік 764

(прозвічча, імя, імя па-баку, адрес)

Від плацяжку	Аквизіціўны на дэйнавіс.	Дата	Сума
ТБМ			

Пеня Разам

Плацельшчык

Грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скаріны" УНП 100129705

Мінскай гарадской дырэкцыя ААТ "Белінвестбанка" настава

Рахунак атрымальніка 3015212330014 Асабовы разумнік 764

(прозвічча, імя, імя па-баку, адрес)

Від плацяжку	Аквизіціўны на дэйнавіс.	Дата	Сума
ТБМ			

Пеня Разам

Плацельшчык

Калаго да ахвяраванні мовы.

Кіраўнік гурта, фестываля і каранацый

Алег Хаменка – за-
сновальнік беларускага фольк-рока, лідар легендар-
нага гурта “Палац”. Упэўне-
ная моц і вера ў сябе спалу-
чаюца ў ім са спакоем,
мяккасцю памяркоўнасцю.
Унутранымі рысамі - тале-
рантнасцю, інтэлігентнас-
цю - ён нарадвае Уладзіміра Мулявіна. Ці можна ўяўіць
сабе Алега, які размаўляе не на роднай мове?
Акрамя працы ў гурце, Алег цу-
доўна спраўля-
еца з ролій тэле- і радыёвя-
доўцы, крыты-
ка, выкладчы-
ка.

Г у р т “Палац” пад яго нязменным кі-
раўніцтвам браў удзел ў фестывалях у Захоўні
Еўропе і ў краінах СНД. У 1993 годзе “Палац” па-
трапіў ў дзесятку лепшых калектываў Усходняй Еўропы па выні-
ках фестывалю РадыёФранс Інтэрнасьональ. Атрымліваў узнагароды і прэміі на фесты-
валях “Славянскі базар”, “Маладзечна 1995-2001”, “Азія-
Даўсы” (Казахстан), “Басовішча 1995-2000” (Польша), “Сук-
легас” (Літва), Рок-каранація 1995-2000, Казачы круг 2001, Краіна Мры 2004 (Украіна). Шматгалосныя спевы, спалу-
чэнне розных народных інст-
рументуў, смелае выкары-
станне магніфікуючых сучасных існівніцатаў вызначаюць яго стылістыку. За 18 гадоў, што існуе гурт, з яго выйшлі ў сольнае плаванне многія му-
зыки.

**- Спадар, Алег, раска-
жыце, калі ласка, крышичку
пра сябе.**

- Нарадзіўся ў красавіку 1967 ў Менску. Вучыўся ў агульнаадукацыйных “чы-
жоўскіх” школах: № 117 - да сё-
мага класа, і № 43 - з сёмага па-
дзесятага, ды ў бліжэйшай му-
зычнай № 2, па класу трамбона.
У 1990-тых годзе я закончыў БДУКІМ па спецыяльнасці “культуролаг”, ў 2007 - аспі-
рантуру. Хацелася зменіць колькасць белых плямаў на прасторы беларускай культуры. Грунтоўна тэарэтычная адукцыя абавязвае мяне перадаваць свае веды. Выкладаю тэхналогію прадзюсарскай дзейнасці ў сферы мастацтва на кафедры Менеджменту сацыяльна-культурнай дзейнасці БДУКІМ. Перадаю досвед онакам, хто пачынае гэты шлях.

Заснавальнік:
ТБМ ім Францішка Скарыны.
Пасведчанне аб реєстраціі:
№ 83 ад 27 сакавіка 2007 г.
Адрес рэдакцыі:
231293, Лідскі р-н, в. Даліна.
Адрес для паштовых адпраўленняў:
231282, г. Ліда-2, п/с 7.
E-mail: naszaslowa@tut.by
<http://tbmlida.byhost.org>

розных музычных стыляў.
Асновай для нашага аўяднання быў беларускі аўтэнтычны фальклор, які выконваўся музыкамі, як ў арыгінальным гучанні, так і ў стылёвых апрацоўках.

І па сёняшні дзень у складзе гурта акрамя вядомых музычных інструментаў (саксафон, гітара, труба, акардён, сінг-затары) удзельнічаюць і традыцыйныя аўтэнтычныя беларускія інструменты: лера, дуда, жалейка, дудка, сурмы. У творчасці гурт выкарысто-
вае матэрыял, сабраны ў фальклорных экспедыцыях.

Напачатку нашай дзей-
насці з дзесяці песнь дзеў былі аўтарскімі, іншыя - па матывах беларускіх фальклорных пе-
сень і абраду, ціпер - напало-
ву. У будучыні думаём, што сужносці будуть 80/20 ад-
соткаў апаведна аўтарскіх і фальклорных песен. Mae кам-
пазыцыі таксама не ў баку, бо і я - частка народа, я - частка гэтага кола.

**- Улетку Вы былі мас-
тацкім кіраўніком фестыва-
лю “BelaMusik-2009”, які
праходзіў на пляцоўцы аэро-
клуба “Баравая” пад Мен-
скам”. Якія ўражанні за-
сталіся пасля гэтага свята?**

- Вельмі адчувальны недахоп “фестывалю фестываляў”, дзе маглі б сабрацца герой ўсіх музычных прэмій, узна-
гародаў, цырымоніяў, што праводзяцца на Беларусі.” Рок кола” і “Рок -каранація” ладзяцца ў канцэртных залах, а

“Басовішча” - за межамі Беларусі”.

Жывы гук на адкрытым паветры - гэта больш натуральная форма існавання актуальнай музыкі.

У стараўні часы, калі свята ў беларусаў было вялікім, музыкі выходзілі з палацаў і сядзібл на вуліцу, да людзей, да натуральнага ланд-

У Празе будзе дошка ў памяць Л. Геніюш

Працягваеца праца над стварэннем мемарыяльнай дошки да 100-годдзя Ларысы Геніюш. Дошку мяркуеца ўсталяваць ў ста-
ліцы Чэсской Рэспублікі Прага на дому, у якім жыла паэтка ў 30-40 гады мінулага стагоддзя.

Ініцыятарам гэтай мемарыяльнай імпрэзы стаў культурна-асветны клуб “Спадчыны”.
Мастак, сябра культурна-асветнага клуба “Спадчына” Уладзімір Мялехаў падрыхтаваў працоўную мадэль дошки ў гонар Л. Геніюш (на здымку) і на чарзе - яе адліўка ў метале.

Адначасова сябры “Спадчыны” вядуць перамовы з адказнымі асобамі ўраду Чэхіі ў прыватнасці з уладамі Прагі з мэтай узгадніць усе элекцічныя дэталі мемарыяльнай імпрэзы, якую будзе спадарожнічаць усталяванню дошки. Для гэтага сябры “Спадчыны” сустрэкаліся з адказным супрацоўнікам МЗС Чэсской Рэспублікі, кіраўніком кірунку СНД Уладзімірам Румлам, кіраўніком чэсской амбасады ў Рэспубліцы Беларусь Іржы Карасам для вырашэння асноўных пытанняў размяшчэння дошки ў гонар Л. Геніюш, далейших крокоў у рэалізацыі плану

святкавання юбілею Л. Геніюш у Чэсской Рэспубліцы

A. Мяльгуй.

У Бельску спаборнічаюць па беларускай мове

**„Васіль Быкаў – дэман-
скатар вайны і сталінскіх
злачынстваў”** – пад такім лозунгам прайшоў цэнтральны этап 16-га выпуску алімпіяды беларускай мовы. У Бельскім беларускім ліцэі за званне лаўрэата змагаліся ліцэісты з самога Бельска, Гайнайкі ды Беластока.

Аляксандр Баршчэўскі (старшыня арганізацыі) ад-
значыў, што бе-
з падтрымкі

камітэта алімпіяды) адзначыў:

- Параўнаўча, добра выглядаюць вучні з Беластока, якія вучацца ў беларускім класе ў адным з беластоцкіх польскіх ліцэяў. Адчуваеца, што бацькі гэтых вучняў культивуюць беларускую мову ў хаце. Гэтага, мне здаецца, нельга сказаць ні пра вучняў з Бельска, ні з Гайнайкі... Я думаю, што алімпіяды і атма-

сфера, звязанай з ёй сустрэчы,нейкім чынам упільваюць і на сведомасць яе ўдзельнікі.

У цэнтральным этапе алімпіяды беларускай мовы прынялі ўдзел 33 ліцэісты. Выйнікі спаборніцтва ды лаўрэатаў арганізаторы алімпіяды авесціць у наступным тыдні.

Mihaela Сцепанюк,
Радыё Рацыя.

ЗМІЦЕР ВАЙЦЮШКЕВІЧ НА ПОЛАЧЧЫНЕ

З сакавіка на Полаччыну завітаў вядомы беларускі музык Зміцер Вайцюшкевіч. На працягу дня ён правеў некалькі сустрэчаў. Першая сустрэча са студэнтамі гісторыка-філалагічнага факультэта Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта адбылася ў памяшканні Кадэцкага корпуса ў Полацку. Другая сустрэча адбылася з вучнямі і калектывамі гімназіі №2 г. Наваполацка, а трэцяя - з жыхары абодвух гарадоў у памяшканні бібліятэкі імя Я. Коласа ў

Наваполацку.

Кожная сустрэча распачыналася песняй на слова У. Някляева «Дарога». Вядомы выканаўца выконваў спевы на беларускай, польскай, рускай, японскай мовах. Ва ўяўленні слухачоў быў створаны мост дыялогу культур Усход-Захад.

Гучалі спевы на творы Г. Бураўкіна, А. Хадановіча, У. Някляева, шматлікі пераклады з іншых моваў. На прыканцы сустрэчы абавязково выконваліся вядомыя хіты «Я нарадзіўся тут» і «Бывайце здор-

вы, жывіце багата».

Пад час сустрэчы най-
больш актыўныя слухачы атрымалі падарункі: сумкі і паштоўкі ад ініцыятывы «Будзьма беларусам!», дыскі ад суполкі «Рубон» ТБМ.

Сустрэчы былі арганізаваны суполкай «Рубон» Наваполацкай гарадской арганізацыі Таварыства беларускай мовы імя Ф. Скарыны з дапамогай грамадзянскай ініцыятывы «Будзьма беларусам!».

Наш кар.

У Гародні - “Казюкі”

Вялікай выставай творчасці народных майстроў і сябру Саюза мастакоў пачалося святкаванне на цэнтральнай вуліцы горада. Калія стала майстроў народнікаў, якія працуяць у розных тэхніках умельства, з вялікай па абшарах геаграфій з’ехаліся на традыцыйнае свята гістарыч-

най Літвы.

Свеа вырабы размисцілі на вуліцы Савецкай. Ганчар Сяргей Пашчанка, лічыць, што з гэтага дня майстры пачынаюць каляндар узделу ў розных фэстах у Беларусі. Урачыстая частка пачалася з выступу танцевальнага калектыву з польскай школы. Мерапрыемства вялося па-польску і па-беларуску. Так

менавіта ў токой паслядоўнасці: адна вядоўца казала па-польску, а другая па-беларуску. Присутнічалі чыноўнікі гар- і аблывянкаму, а таксама прадстаўнікі Саюзу паліяў, якім кіруе Станіслаў Сямашка. Выступаў ён па-расейску. Паціху дабраліся да трохмоўя, але і тут беларуская мова не першая.

Наш кар.

Рэдактар Станіслав Суднік

Рэдакцыйная калегія:

Людміла Дзіцэвіч, Вольга Іпатава,
Ірына Марачкіна, Леакадзія Мілаш,
Алесь Петрашкевіч, Людміла Піскун,
Аляксей Пяткевіч, Уладзімір Содаль,
Станіслав Суднік, Павел Сцяцко,
Алег Трусаў.

Аўтары цалкам адказныя за падбор і дакладнасць прыведзенай інфармацыі

Газета надрукавана ў Лідскай друкарні.

231300, г. Ліда, вул. Ленінская, 23.

Газета падпісаны да друку 9. 03. 2010 г. у 10.00. Замова № 528.

Аб'ём 1 друкаваны аркуш. Наклад 2000 асобнікаў.

Падпісны індэкс: 63865.

Кошт падпіскі: 1 мес.- 2730 руб., 3 мес.- 8190 руб.

Кошт у розніце: па дамоўленасці.